

UUTISKIRJE

Lhasso!

Lhasso on tamangin kieltä. Se on yleinen tervehdys Kathmandusta itään. Se tarkoittaa samaa kuin ”namaste” nepaliksi. Samalla haluan toivottaa kaikille lukijoille hyvää ja siunattua uutta vuotta 2023! Tosin nepalilaisen ja newarien ajanlaskun mukaan uusi vuosi ei vaihdu vielä, vaan paikallisen kuukalenterin mukaisesti joskus huhtikuussa. Nepaliläisten ajanlaskujen mukaan vuodessa on nimittäin vaihtelevasti 354stä 378aan päivää.

Palasimme Suomessa vietetyltä lyhyeltä joulun ajan lomalta 8.1.2023 ja aloitin uuden työvuoden seuraavana aamuna. Talviset, pimeät ja lumiset maisemat vaihtuivat kylmään, kuivaan mutta aurinkoiseen Nepaliin. Oli kiva tulla toiseen kotiimme ja asettua taas arkeen. Toki Suomessa vietetyt viikotkin olivat ihania. erityisesti oli tärkeää viettää aikaa läheisten ja rakkaiden kanssa. Kyllä me edelleen koemme, että joulun vietto Fiskarsin hirsissä puutalossa perheen kanssa on aivan ainutlaatuista ja rakkauden täyttämää. Samoin leppoiset päivät Tampereella vanhempieni ja sisarusteni kanssa oli korvaamattoman tärkeää. Olen onnellinen siitä, että työssäni on riittävästi tilaa myös vapaa-ajalle ja perheelle. Se ei ole enää itsestään selvää. Monessa työssä tehdään kompromisseja juuri tässä asiassa. Minulle vapaa-ajan merkitys on monella tavoin erittäin tärkeä juuri tehokkaan ja tuloksekkaan työn teonkin kannalta.

Uutisia Lähetysseuran työstä Nepalissa

Suomen Lähetysseuran historia Nepalissa on pitkä ja monimuotoinen. Aivan sen alkuhetkistä alkaen Kirjavaisen Kirsti on kuulunut osana siihen, kuten Martti Rautavaara Ambomaan historiaan. Saimme iloksemme pitää Kirsti didiä eli isosisko vieraanamme lokakuusta alkaen aina joulun viikoille asti. Toki Kiti ei pahemmin lepuutellut jalkojaan olohuoneen sohvalla, vaan hän matkusti ristiin rastiin maata vierailien ystävien luona aina kun sää ja matkustusolosuhteet sen sallivat.

Yhden matkoistaan hän teki yhdessä Laihon Elinan kanssa Nepaliläiselle tasangolle, Teraille. Siellä Sarlahin piirikunnassa entisten ”rosvojen ja rotan syöjien”, eli oikealta nimeltään musaharien, vieraana he saivat osakseen kiitollisuutta, iloa ja onnellisuutta. On hämmästyttävää, miten suuren muutoksen olemme saaneet havaita esimerkiksi kastittomien ja alakastisten naisten maailmassa! Ennen huivim harsoihin kääriytyneet ja lähes haamuina varjoissa hiipineet naiset välttelivät puhumista tai omien ajatustensa ja mielipiteiden esittämistä. Miesten alistamat vaimot ja nuoret tytöt elivät lähes epäinhimillisissä oloissa vailla ihmisarvoa. Nyt samojen kylien naiset ja tytöt paljastavat iloiset kasvonsa rohkeasti vieraidenkin edessä ja he esittelevät ylpeinä pienen pientä sikalaa, käsityöpajoja ja hyvin tuottavia viljelmiään. Äidit lähettävät tyttärensäkin kouluun ja haaveilevat jostain suuremmasta, ryhmämatkasta Kathmandun laaksoon, ihastelemaan maailman valoja. Elämä on nyt mahdollisuuksia täynnä. Arki on vahvistunut uskolla, toivolla ja rakkaudella.

UUTISKIRJE

Vuoden vaihtuessa Lähetyseuran työkumppanit Nepalissa ovat hieman muuttuneet. Pitkäaikaisista kumppaneistamme yksi, Samari Utthan Sewa, eli SUS, lähti jatkamaan taivalta uusien hankkeiden ja rahoittajien kanssa. Järjestö perustettiin vuonna 2005 tiiviissä yhteistyössä Lähetyseuran ja United Mission to Nepalin kanssa. Yhdistyksen johtoon valittiin kaksi

*Kuva 1 Dalit-naisia ylittämässä jokea matkalla kotikylään Nepalin alankoalueella.
Kuva: Juha Valta*

alakastista naista ja tavoitteena oli tukea heitä erityisesti dalit-ryhmien ja naisten elinolojen ja ihmisoikeuksien parantamiseksi Nepalissa. Nyt 18 vuotta myöhemmin heistä on kehittynyt tarmokkaasti eteenpäin suuntautuva ja rohkeasti uusia haasteita ottava paikallinen kansalaisjärjestö, jolla on vahva yhteys paikallisiin viranomaisiin sekä avoin työyhteys eri uskontokuntien edustajien kesken. Yhden kehitysyhteistyöhankkeen osana SUS perusti naisten käsityöryityksen nimeltään Didi Bahini Jhola, eli Iso- ja pikkusiskon laukku. Nyt nuoret naiset ja perheenäidit tekevät kauniita ja käytännöllisiä käsitöitä ja myyntituloilla rahoitetaan sekä heidän palkkaustaan että paikallisten naisten ryhmien ja järjestön toiminnan laajentamista. Tulevana keväänä ja kesänä näitä tuotteita on saatavilla myös Suomessa Lähetyseuran lähetyshuoneilla. Tuotekuvaston saat minulta lähettämällä sähköpostin tai kyselemällä sitä Lähetyseuran verkkokaupasta Basaarista.

Tammikuussa pitkään Lähetyseurassakin työskennellyt ystäväni Tytti Matsinen, otti minuun yhteyttä ja kertoi, että hän on tulossa Abilixen hallituksen edustajana vierailulle Nepaliin. Abilix-säätiö on vammaisten ihmisten perustama kansalaisjärjestö, joka toimii kehitysmaissa. He rahoittavat vammaisten ihmisten suunnittelemaa ja toteuttamaa projekteja, joiden kautta edistetään erityisesti vammaisten naisten ja tyttöjen asemaa, ihmisoikeuksia, osallistumista ja itsenäistä elämää. Abilixella on maatoimisto Nepalissa. Suomen Lähetyseura ja Abilix-säätiö ovat allekirjoittaneet yhteistyösopimuksen, joka mahdollistaa tiiviin yhteistyön vammaissektorin aktiviteeteissa ympäri maailman. Nepalissa vierailun aikana pidimme vammaiskysymysten merkeissä laajan kokouksen Lähetyseuran maatoimistossa. Paikalle saapuivat sekä Abilixen maatoimiston edustajat, Abilixen hallituksen jäsen, Tytti sekä Suomen toimiston henkilökunnan edustaja. Mukaan saimme myös Lähetyseuran vammaissektorin parissa työskentelevistä kolmesta järjestöstä kaksi, Forward Looking ja CMC-Nepal.

Myöhemmin samalla viikolla osallistuimme yhdessä Suomen suurlähetystön järjestämään vammaiskysymysten työpajaan ja seminaariin. Koska vammaisten aseman kehittäminen kehittyvässä maassa on erittäin vaativaa ja monimutkaista, on tärkeää koota sen taakse laaja ryhmä toimijoita. Tämä

UUTISKIRJE

monimuotoinen yhteistyö on tehokkain tuki vammaisille henkilöille. Se myös on vahva osoitus Nepalin hallitukselle siitä, että olemme tosissamme emmekä anna periksi, vaikka työ kohtaisikin toistuvasti vastoinkäymisiä tai haasteita.

Tällä viikolla saimme jälleen erittäin mukavan tilaisuuden tehdä yhteistyötä Suomen suurlähetystöjen henkilökunnan kanssa. Ensin sain kutsun osallistua suurlähettiläs Riina-Riikka Heikan kutsusta vastaanotolle, jossa paikalla oli suuri joukko Ulkoministeriön Helsingin henkilökuntaa ja Aasian alueen edustustojen kehitysyhteistyön asiantuntijoita ja vastuuvirkahenkilöitä. Vaihdoin kuulumisia kehitysyhteistyöstä, ihmisoikeustilanteesta sekä ylipäättään elämästä vieraassa kulttuurissa. Loimme uusia kontakteja yli valtakuntien rajojen ja kannustimme toisiamme jatkamaan tärkeää työtä tulevaisuudessa.

*Kuva 2 Guacamolen valmistusta Lähetysseuran toimiston puutarhasta kerätyistä avokadoista.
Kuva: Elina Laiho*

Pari päivää myöhemmin toimistossamme vieraili Kathmandun lähetystön uusi nepalilainen erityisneuvonantaja, herra Pallab Nepal ja Yangonin lähetystön kansallinen ohjelmatyöntekijä herra Mangshang Yaw Bawm. Nämä kaksi Suomen edustustoa pyysivät nimittäin Lähetysseuraa järjestämään yhden päivän mittaisen koulutuksen kansalaisjärjestöjen tekemästä kehitysyhteistyöstä. Vietimme päivän vilkkaasti keskustellen ja opiskellen sekä kansalaisjärjestöjen työn arkea että maidemme kulttuureja. Lopuksi toki pääsimme itse asiaan, eli kerroimme omista perheistämme, arkisista asioista liittyen ainakin koulunkäyntiin, äidinkieleen ja erilaisiin meille tärkeisiin eettisiin arvoihin.

Tulevina kuukausina Nepaliin tulee runsaasti vieraita sekä Aasian toimistoistamme että Suomesta. Kehitämme tarmokkaasti kumppanijärjestöjemme hallintoa ja kenttätöitä. Perehdytämme suomalaisia asiantuntijoita Nepalin kulttuuriin, vammaistilanteeseen ja esimerkiksi kastijärjestelmän vaikutuksiin kehitysyhteistyön tuloksellisuuteen. Lisäksi matkustamme työkohteisiimme ja seuraamme työn etenemistä.

Minullakin on edessä yksi työmatka. Tavoitteenani on vierailla Mugussa maaliskuuna alussa seuraamassa inklusiivista koulutusta, jota toteutetaan yhteistyössä paikallisviranomaisten kanssa 17 koulussa. Tällä alueella ei ole nähty Suomen Lähetysseuran työntekijöitä vuosiin. Matka on pitkä, hankala ja kallis. Nyt haluamme kuitenkin olla läsnä ja osoittaa tukemme tälle arvokkaalle työlle. Mugussa on myös tämän vuoden aikana päättyvä dalit-tyttöjen kummihanke. Alun perin Kirstin aloittama kummiohjelma koski noin 300 tyttöä ja nuorta naista. He olivat uranuurtajia käydessään opinpolkunsu loppuun asti ja hankkimalla päästötodistuksen lukiosta tai jopa kandidaatin tai maisterin tutkinnon. Nyt tilanne on jo aivan toinen! Tietojemme mukaan parisen tuhatta tyttöä ja naista on kaiken kaikkiaan joko päättänyt opintonsa tai saavat ne päätöksen lähiaikoina. Muutos on valtava!

UUTISKIRJE

Marraskuussa meillä tärähti monesti! Keskisuuret maanjäristykset seurasivat toisiaan ja lopulta yksi niistä kohdistui Dotin piirikuntaan tuhoten lähes 300 kotia ja hallintorakennusta käyttökelvottomaksi. Onni oli se, että kuolonuhreja oli vain kuusi. Lähetysseura päätti tukea kotinsa menettäneitä vapautettuja maaorjia uuden asuinrakennuksen rakennustöissä. Kyseessä on vaatimaton, mutta riittävä asumus 69:lle kotitaloudelle. Näin varmistamme usean sadan ihmisen asunnon jälleenrakentamisen. Tämä operaatio tehdään yhdessä Luterilaisen maailmanliiton ja vapautettujen maaorjien paikallisyhdistysten kanssa.

Uutisia perheen elämästä

Kuva 3 Oppaana suomalaiselle kansanedustajalle Patanin vanhassa kaupungissa. Kuva: Elina Laiho

Puolisoni Elinan matka etäisiin kyliin ja kansanryhmien keskuuteen on osa hänen opintovapaan aikana tehtyjä opintoja. Luovan kirjoittamisen opintojen osana oli myös tietokirjan ideointi ja pienen näytteen kirjoittaminen sisällöstä. Nyt tuo opintojen osa onkin pikkuhiljaa muuttumassa konkreettiseksi tietokirjan kirjoittamiseksi. Kirjan keskiössä ovat voimakkaat ja vahvat nepalilaiset naiset. Aihe, jonka myötä Elina on saanut ainutlaatuisen tilaisuuden matkustaa jopa paikkoihin, joissa en ole käynyt ja joihin pääsystä vain uneksin. Olen ilolla seurannut miten Elina haltioituu yhä uudestaan jokaisesta haastattelemastaan henkilöstä Nepalissa.

Elinalla on ollut kiirettä muutenkin. Pari viikkoa sitten Nepalissa vieraili Suomen YK-liiton järjestämän matkan merkeissä kuusi kansanedustajaa. Elina ja YK-liiton toiminnanjohtaja, Helena Laukko, olivat organisoineet delegaatiolle kattavan ohjelman tapaamisia ja kenttävierailuja yhteistyössä Suomen edustuston ja YK:n paikallisten edustajien kanssa. Minäkin olin mukana hieman ohjelmassa.

Kaiken kiireen keskellä opastin parlamentaarikkojamme tekemään pikaisia käytännön hankintoja kaupungin kaupoissa ja välillä vietimme pitkiä tuokioita keskustellen yhteisistä huolistamme. Minusta oli vaikuttavaa, miten kansanedustajat paneutuivat keskittyneesti sekä virallisen ohjelman teemoihin että Nepalin kulttuurillisiin erityispiirteisiin. Jaoimme myös yhdessä monia arkisia ajatuksia perheestä, kehitysyhteistyöstä ja uskosta unohtamatta ihmisoikeuksia ja liike-elämän peruskysymyksiä. Henkilökohtaisesti arvostukseni eduskuntaamme kohtaan kasvoi ja vahvistui. Uskon vakaasti, että edustajillamme on vakaa pyrkimys edistää maamme asioita ja turvata kansalaisten hyvinvointi kaikissa tilanteissa.

UUTISKIRJE

Ensimmäinen kahden vuoden jakso Nepalissa on pian minun osaltani valmis! Seuraavaa kirjettä kirjoittelen todennäköisesti palattuani Suomeen huhtikuussa. Vuosilomieni jälkeen kierrän tukiseurakuntiani ahkerasti ja osallistun myös ainakin Karjaan lähetysjuhlille toukokuun lopussa. Otathan yhteyttä, niin sovitaan kotimaan kuukausien ajanjaksolle treffit tai vaikkapa kahvituokio, jota pääsemme vaihtamaan kuulumisia?

Oikein hyvää laskiaisen odotusta kaikille!

Juha Valta

Työskentelen Lähetysseuran maatoimiston päällikkönä Nepalissa. Matkassani mukana kulkee puolisoni Elina Laiho. Pidän monipuolisesta liikunnasta, matkailusta ja lautapeleistä. Suomesta kaipaen eniten läheisiäni, savukalaa ja lumisia laskettelurinteitä.

Rukousaiheet

- Dotin maanjäristyksen uhrien elinolojen turvaaminen
- Uuden edullisemman toimistotilan valinta Kathmandun laaksossa
- Lähestyvä kotimaan jakso Suomessa alkaen huhtikuussa 2023

Voit tukea työtäni myös taloudellisesti lahjoittamalla haluamasi summa MobilePaylla numeroon **58735** tai tilisiirrolla **FI38 8000 1400 1611 30**. Muista kirjoittaa viestikenttään minun nimeni, myös MobilePayssa.